

Nu wij! – Docenten, trainers en wild-kampeeders!

Photo by Jens Rost on Foter.com / CC BY-SA

Nu wij! – Oproep aan docenten, trainers en wild-kampeeders!

Het is al jaren vanzelfsprekend dat in de marketing gebruik gemaakt wordt van de kracht van de muziek. Kijk eens naar de reclames op radio, TV, youtube. Muziek als verkoopkracht, het is vanzelfsprekend en het werkt! Het besef van het belang van de kracht van muziek blijft gelukkig niet beperkt tot marketeers. Het begint nu ook deel te worden van de gezondheidszorg, waar onderzoekers ontdekken dat muziek een genezende kracht heeft. Daarnaast is inmiddels toch echt duidelijk geworden dat het máken van muziek bijdraagt aan het leervermogen van mensen, het versterkt de 'leerkracht'ⁱ. Maar hoe zit het dan eigenlijk met het gebruik van die 'leerkracht' van muziek in het onderwijs? Dat valt eerlijk gezegd wel wat tegen....!

Onbestemd braakliggend terrein

Een roepende in de woestijn ben ik gelukkig niet. Maar wel iemand die met zijn mountainbike, tent achterop, rondrijdt over een onbestemd braakliggend terrein terwijl aan drie kanten gebouwd is of wordt. Aan de ene kant de grote luxueuze wijk met BMW's, Mercedessen en Tesla's, gebouwd met het grote geld van de muziekmarketeers die natuurlijk al lang de kracht van muziek ontdekt hebbenⁱⁱ.

Photo: Bernd Thaller on Foter.com / CC BY

De marketing wijk.

Aan de andere kant verrijst een wijk waar inmiddels gebouwd en bescheiden geïnvesteerd wordt. Het is de muziektherapie-wijk die ontstaat en verder bouwt op experimenten, zoals dat met muziek voor couveuse-babiesⁱⁱⁱ bij het UMCG, terwijl ook andere ziekenhuizen^{iv} en GGZ centra de muziektherapie gebruiken. Ook door zelfstandig therapeuten wordt muziektherapie gegeven. Een eerste bachelorsopleiding is van start gegaan bij Artez. Kortom, de wijk met muziektherapeuten groeit en dat is goed nieuws.

Photo: 'Pictures by Ann' on Foter.com / CC BY
Achter de voordeur in de muziektherapie-wijk

De muziekwijk

De derde wijk bestaat al lang. Het is de wijk met muziekdocenten. Een prima leefbare wijk waar mensen wonen die zich, vaak zelfstandig, een eenvoudig inkomen proberen te verwerven met het geven van muziekles. Want muziek, hoe lang weet de mensheid dat al niet, brengt gewoon plezier en geluk in je leven. Sinds kort is er zelfs beleid om muziek een vaste plek te geven in het onderwijs, met hier en daar een kleine subsidie gericht op 'meer muziek in de klas'.

De Muziekwijk in Almere.

Wild kampeerders

Tussen deze drie wijken in, op het braakliggende terrein waar ik rondfiets, wordt niet echt gebouwd. Ik ben er vaak geweest het afgelopen jaar. Het terrein is uitgestrekt. Hier en daar kom ik er een wild kampeerder tegen in de vorm van een leerkracht rekenen die een liedje met bijbehorende beweging maakt waarmee beter rekenregels onthouden kunnen worden, een geschiedenisdocent die de beleving wil versterken van een gebeurtenis in een bepaald tijdvak, een taaldocent die liedjes gebruikt in de les vanwege het taalgevoel en -gebruik dat overgebracht wordt. De laatsten nemen al wat toe in aantal en beginnen zich te organiseren. Wat je in dit gebied ook vindt zijn georganiseerde trektochten in de vorm van tijdelijke schoolprojecten waarin muziek en kunstvakken - en soms zelfs andere vakken - gecombineerd worden. Met veel plezier spreek ik hen, zet mijn tent op naast die van hen, en trek weer verder, altijd een ervaring rijker.

Ik vraag ze vaak of ze in het gebied zouden willen wonen. Bijna allemaal antwoorden ze daar positief op. Maar ja, er zijn praktische bezwaren. Het is nu al lastig om tijd vrij te maken om daar heen te gaan, en ze moeten op tijd terug om hun geld te verdienen met lesgeven zonder muziek.

Dat begrijp ik, want ook ik moet zo nu en dan terug om mijn geld te verdienen. Maar ik heb me zelf al wel voorgenomen om mijn huis te bouwen op het braakliggende, onbestemde terrein.

....maar niet alleen

Ik wil er graag wonen, maar niet alleen. Nu zijn er gelukkig heel veel mensen die er zouden k nnen gaan wonen. Dat zijn de trainers, docenten en leerkrachten die van muziek houden. Veel van hen maken zelf muziek, de meesten niet. Maar allemaal houden ze van muziek. Je zou ze zeker muzikaal kunnen noemen. Maar zelf vinden ze dat vaak niet. Ze vinden dat ze geen toon kunnen houden, geen ritmegevoel hebben en niet de juiste opleiding gevolgd hebben. Ze hebben allemaal wel een verhaal over hoe de kracht van muziek kan helpen bij het leren. Liedjes in de Franse les. Achtergrondmuziek bij het maken van wiskunde. Muziek die je in een positieve stemming brengt voordat het werk begint. Maar ja, wat moet je daar concreet mee als docent in een les? Je hebt er immers geen muzikopleiding voor gehad. En er liggen geen methodes op de plank. En je hebt het al zo druk. Het is trouwens ook nog niet wetenschappelijk aangetoond dat je de kracht van muziek kunt toepassen, als integraal deel van de les, bij leren en les geven in andere vakken dan muziek. Daar wordt overigens ook amper onderzoek naar gedaan.

Gek eigenlijk.

Muziek als integraal deel van de les.

H  l gek. Want er zijn aanwijzingen te over dat de kracht van muziek gebruikt kan worden bij leren en lesgeven. Ik beschrijf dat in mijn whitepaper^v en in mijn verschillende blogs. Het is mijn missie:

Ik maak me er hard voor dat muziek elke dag ingezet wordt als integraal deel van de les omdat je dan met meer plezier en effectiever leert.

In april deed ik een oproep aan docenten. 'Help me om mijn weg te vinden in de onderwijswereld'. Maar ja, zo makkelijk gaat dat natuurlijk niet 😊, Steven Scheer! Maar de aanhouder wint. Vandaar nog eens mijn oproep: "Trainers en docenten, nu wij!"

Het veld in beweging

Mijn 'armslag' als ZZPer is beperkt en ik ben op zoek naar mensen die samen willen werken, mee willen denken. Mensen bij wie het idee om meer met muziek in de les te doen een vonk teweegbrengt. Hoe meer mensen, hoe meer het veld in beweging komt.

Die mensen zijn er zeker, zo heb ik gemerkt. Toch is het vooralsnog maar een enkeling die een stap verder gaat en zegt: "OK, we gaan het in de praktijk te brengen". Maar de bal begint te rollen. Ik werk inmiddels samen met een aantal wiskundeleraars aan een experiment om het letterrekenen te muzikaliseren. Fijn om daar mijn tanden in te zetten! Ook in mijn eigen trainingen pas ik de principes van muzikaliseren toe. Werkt als een trein!

Gaandeweg heb ik het didactisch kader verder handen en voeten gegeven. Ik heb ervaring opgedaan over hoe muziek ons verbindt, hoe muziek ons energie geeft, hoe het onze aandacht pakt en hoe het ons verhaal kan overbrengen. En ik weet zeker: als je het leren wilt gaan muzikaliseren zijn mijn workshops en themadagen een goede start. Zo'n workshop is een creatief en inspirerend proces. Dat geldt overigens net zo goed voor mij. Er gebeurt wat. We brengen kennis bij elkaar. In alle gevallen spar ik graag met je over je aanpak.

Dus: **"Nu wij, docenten, trainers, wild kampeerders!"** - Steven Scheer, www.guldenregel.nl

Eindnoten

ⁱ Zie bijvoorbeeld: A.C. Jaschke, Honing H. en Scherder E.J.A (2018) *Longitudinal analysis of music education on executive functions in primary school children* Front. Neurosci. 12:103. doi: 10.3389/fnins.2018.00103.

ⁱⁱ Muziek en marketing. Zie bijvoorbeeld:

https://www.youtube.com/watch?v=dCZI9S_Wo9w&feature=youtu.be

ⁱⁱⁱ <https://dekennisvannu.nl/site/media/De-kracht-van-muziek/6689>

^{iv} <https://www.umcutrecht.nl/nl/Nieuws/De-kracht-van-muziektherapie>

^v Het whitepaper kun je hier downloaden: www.guldenregel.nl/whitepaper